

# Esti Hírlap

## Előfizetési árak:

Debreczenben: Vidéken:  
Egész évre .. 10.-kor: 16.-kor:  
Fél évre ... 5.-kor: 8.-kor:  
Negyed évre 2.50 „ 4.-kor:  
Egyes szám ára 4 fillér

## Politikai napilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS:  
**BALASSA SÁNDOR. HOROVITZ ZSIGMOND.**  
Szerkesztőség és kiadóhivatal Darabos-u. 7. Telefon: 4-12.

Debreczen és Hajdúváros  
megye egyellen délután  
- napilapja -  
Megjelenik vasárnap  
kivételezéssel minden nap  
- délután 4 órakor -

## Barkóczy.

Ez a név sokkal többet jelent, mint a kultuszminiszterium V. ügyosztályát eddig vezető tanácsos személyét. Ez a név egy irányzatot, egy törekvést juttatott állandóan a közvélemény eszébe, ez a név a klerikalizmusnak egyik, olyan helyen való érvényesülését jelentette, ahol minden objektív, komoly érdek ellen való volt a klerikalizmus érvényesítése. Érihető tehát, ha e név, a Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos neve körül zajos, heves és elkeseredett viták, támadások és tüntetések folytak évek óta pro et contra. Történetek pedig ezek a zavargások a középiskolai oktatás elvi és személyi szempontjának, sőt magának a középiskolának is nagy kárára. S az egész dologban ez volt az egyetlen sajnálatos és okvetlenül elhárítandó veszedélem. Mert Barkóczy Sándor, bármilyen szívvél-lelekkel híve is volt a klerikalizmusnak, tőle magától, a személytől, a személyi kvalitásaitól a liberalizmusnak kevés félni valója volt. Veszedélyessé őt csakis egyedül az a pozíció tette, melyet elfoglalt. Mert lehetett volna ő akár államtitkára is a földművelésügyi miniszteriumnak, lehetett volna bármely más miniszterium osztálytanácsosa, sőt magában a kultuszminiszteriumban is lehetett volna veszedély nélkül olyan, amilyen, más osztály élén, de ott, ahol állott, egyedül ott nem maradhatott. Hiszen az az osztály irányította, vezette a középiskolákat, lelket, szellemet öntött a holt betűkből álló tantervbe, s annak az osztálynak felül kell emelkednie mindenféle politikai szempontokon, de legfőképpen azokon a szempontokon, amelyek politikát csinálnak a valásból és vallást egy elfogult, gyűlölködő politikából.

Barkóczy ezt csinálta, sőt ennek a káros irányzatnak volt egyik leglelkesebb — s dicséretére valljuk meg — egyik legagilisabb és legmeggyőződésesebb katonája. Ennek az álláspontnak a következményei aztán nem maradhattak el. Mindaz, ami Barkóczyval történt, szükségképpen történt, kezdve a tételes torzvallások kigunyolásától, kezdve az anyakönyvvezető előtti tüvemaradásig, vagyis az állam törvénye ellen való tüntetésig, egészen az általa táplált és nagyraövesztett kongregációkig, amelyek éppen az iskolát, a növendékeket és a tanári kart osztották meg, hozták szembe egymással s tették a tudományokat szolgáló iskolákat valási villongások és örökös botrányok fészkeivé. Ezért kellett mennie Barkóczynak. De ebből semmi esetre sem szabad azt a következtetést levonni, hogy áthelyezésében bizonyos túlzásokba menő reakció, bizonyos elkorcsosodott politikai törekvések büntetették. A világért sem. Ez a kormány s ennek a kormányzatnak a szelleme van olyan liberális, hogy senkit véleményéért nem büntet. De viszont van annyira lelkiismeretes is, hogy ellenőrzi tisztviselőit, s legjobb lelkiismerete szerint jár el akkor, amikor a meg nem felelő, működésével kárt, bajt okozó tisztviselőt más, kevésbé jelentős szerep betöltésére rendel. Ezt és semmivel sem többet jelent Barkóczy áthelyezése. Sem ő maga, sem politikai párthívei nem láthatják itt egy eszme áldozatát, hazug szempont ebben az áthelyezésben a katolikusok sérelmét emlegetni, főlölegessé válnak a

népszövetségi tüntetések és a kongregációs állásfoglalások. Mert a Barkóczy esete hivatalokban eléggé megszokott, sablonos eset. Nem felelt meg a fontosabb ügyek osztályában, megy tehát egy kevésbé fontos ügyosztályba. Ez az egész.

Hogy nem felelt meg, az kétségtelen. Mert neki, mint a középiskolai ügyosztály vezetőjének az lett volna a feladata, hogy nagy áttekintéssel, magas, kulturális szempontjaival emelje a középiskolák színvonalát, vigyázzon azok munkájára, tartson ki az iskolából mindent olyant, ami akadályozza tanítvány és tanárok munkáját, igazgatók, tanárok kinevezésében csakis a képességekre és az érdemre legyen tekintettel. Ezt tette? Nem. hanem ennek éppen az ellenkezőjét, s kis híja, hogy anarchiába nem kergette a középiskolai tanárságot és csődbe nem vitte középiskoláink tanulmányi szellemét. Tehát gyenge, nem oda való hivatalnoknak bizonyult. Nem a háboruban elesett hős ő, hanem a Dienstreglamával összeütközésbe jutott és emiatt megrenszabályozott katona.

A kormányt és Zichy Jánost a Barkóczy áthelyezésében csak egy szempontért illeti meg a legteljesebb elismerés. Azért, hogy a Barkóczy hibáiban és gyengeségeiben nem látott mindegyik rényt. Azért, hogy mindabban, amit Barkóczy tett, meglátta a közszellemre, a közérdekre és az iskolákra a károsat és a veszedelmet. S ez is azt bizonyítja, hogy a kormányzat szelleme olyan, amely találkozik a közfelfogással s amely előtt csak egy szempont van: a közérdek szempontja. Barkóczy a maga pozíciójában ezzel a szemponttal jutott összeütközésbe, tehát mennie kellett. Ez csak logikus folyamata a kormány minden vonalon érvényesülő következetességének.

## A szabadiskola

### II. féléve.

Márciusban:

3-án, vasárnap délután 3 órakor: Harmadik mesedélután kis gyermekek számára Enekszám, szavaltatok, mesemondás Részletes program a március 3-iki napilapokban.

4-én, hétfőn, 6—7-ig: Dr. Ecsedi István: A Hortobágy hasznosításának kérdése.

8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. XI. előadás.

5-én, kedden, 6—7-ig: Dr. Rajczy Rezső: A drágaság és az étkezés reformja. II.

8—9-ig: A városi Zenede dísztermében dr. Tüdős Kálmán városi t. főorvos: Beethoven zenéje I. Zeneesztétikai előadás, amelynek keretében Beethoven megfelelő műveit zongorán bemutatja W. Hammerstedt János zongoraművész, a debreczeni Zenede tanára.

6-án, szerdán, 6—7-ig: Dr. Szabó Márton: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. II.

8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. XII. előadás.

7-én, csütörtökön, 6—7-ig: Komlós Hugó: Az élvezeti szerek az ember háztartásában. II.

11-én, hétfőn, 6—7-ig: Adler József, a Bankegyesület r.-t. tisztviselője: A tőke legújabb problémái.

8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. XIII. előadás.

12-én, kedden, 6—7-ig: Balkányi Béla földbirtokos, közgazdasági író: A pénzcsinálás művészete.

8—9-ig: A városi Zenede nagytermében dr. Tüdős Kálmán: Beethoven zenéje. II. Ez előadás keretében W. Hammerstedt János zongorán bemutatja Beethoven egyes zeneműveit.

13-án, szerdán, 6—7-ig: Dr. Szabó Márton: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. III.

8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. XIV. előadás.

14-én, csütörtökön: Az Arany Bika szálló dísztermében első népszerű ingyenes hangverseny, amelynek keretében dr. Szenes Zsigmond orvcs tart előadást a zeneművek stílusáról.

18-án, hétfőn, 6—7-ig: Dr. Vág S. főreáliskola tanár: A modern magyar líra

8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. XV. előadás.

19-én, kedden, 6—7-ig: László Béla: A reklám szerepe és jelentősége (Vetített képekkel)

8—9-ig: a városi Zenede nagytermében: Dr. Tüdős Kálmán: Beethoven zenéje. III. Az előadás keretében W. Hammerstedt János zongorán bemutatja Beethoven megfelelő zeneműveit

20-án, szerdán, 6—7-ig: Dr. Szabó Márton: A fizikai földrajz és a meteorológia főbb kérdései. IV.

8—9-ig: Eszperanto nyelvtanfolyam. XVI. előadás

21-én, csütörtökön: az Arany Bika szálló dísztermében második népszerű ingyenes hangverseny, melynek keretében dr. Szenes Zsigmond tart előadást a zeneművek stílusáról

## Dr. Kertész István

ügyvéd

## irodája

Bethlen-utca

45. szám alatt van.

## József főherceg jobban van.

### A gyermekei meglátogatták.

Fővárosi tudósítónk jelenti:

Négy napi aggodalom és kétség után ma végre nyugodt bizonyossággal lehet megállapítani: József főherceg túl van a veszélyen. A fenséges ur állapota gyorsan és tartósan javul, orvosai, akik a tudomány minden eszközeivel a beteg főherceg segítségére siettek, most már rövid időn belül biztosra tekintik felgyógyulását.

Maga József főherceg már azt mondta, hogy teljesen egészségesnek érzi magát. A kitünő közérzet kétségkívül a legkedvezőbb és legörvendesebb jele a fenség gyors gyógyulásának, de a súlyos válságból lábadozó beteget gondos és szigorúan óvatos ápolás veszi körül, mert a perforációs appendicitisz, ha minden közvetlen veszély elmúlt is, súlyos és veszedelmes betegség. Amint hitvesi szeretet, gondos orvosi ápolás produkálni képes, az a féltő örködés mind ott viraszt a fenség beteggyája mellett.

De a kezdődő javulás mehez perceit könnyűvé teszi a bizonyosság, hogy a gavalér, kedves — ebben az országban különösen szeretett főherceg fel fog gyógyulni. Egy ország aggodó szeretete örködik a beteggyá mellett, a hol a nádor unokája, a boldog emlékeztető József főherceg dalás fia szenved.

A beteg főherceg állapotának gyors javulását mutatja az is, hogy orvosai most már nem féltik a családi látogatások örömeinek izgalmaitól. Két fia már meglátogathatta a fenséges urat, ha csak néhány percre is, de ez a találkozás bizonyára jótékonyan hatott a főherceg állapotára.

## A legujab világrekord.

### A leggazdagabb nászajándék.

Néhány nappal ezelőtt Philadelphian világrekordot állítottak fel, amelyről rendkívülsége miatt illik megemlékezni. A philadelphiai eset ugyanis azt a bizonyos körökben izgató kérdést dönti el, hogy ki kapta eddig az egész világon a legértékesebb nászajándékot.

Özvegy Cromwel Oliverné asszony a napokban lépett házasságra E. T. Stotesbury úrral, Pierpont Morgan üzletársával s a Drexel és Tausa philadelphiai bankcég főnökével. Soha azelőtt, még Amerika sokat irigyelt felső négy százának világában menyasszony nem kapott annyi és oly nagyértékű nászajándékot, mint ez a boldog ara.

A vőlegény tizennyolc millió korona értékű értékpapírt s egy gyöngygyakékot ajándékozott menyasszonyának csekély két millió korona értékben.

J. P. Morgan, 180.000 korona értékű gyémántgyakékot adott társa arájának. A leendő Stotesburyné kapott továbbá még egy csodaszép zafírt, mely 450.000 koronába került. Azután számos aranytárgyat, gyűrűket, karkötőket és egyéb apróságokat. A mesébe illő kelengyéhez tartoznak 80 párizsi kosztüm és 60 otthoni öltözék.

Minde pompának az értéke megközelíti a 25 millió koronát, úgy, hogy ezuttal kétségtelenül olyan világrekordot állítottak fel, mely elég vegyes gondolatokat kelthet egy erkölcsbölcsőben.

## A szerelem mártirja.

### Egy kis varróleány tragédiája.

Szomorú véget ért szerelmi históriának az áldozata került be ma reggel a debreczeni kórházba.

Az áldozat egy viruló, szép, 18 éves varróleány. Amint százszor és százszor megírják riportban, regényben és drámában, a kis leány szerelmes lett.

Ideálja azonban hűtlen lett hozzá. Ez okozta a vesztét.

Nagy Eszternek hívják a szerelem legujabb halottját. Virág-utca 14. szám alatt lakott. Két keze munkájából élt. Már régebbi idő óta szeretett egy fiatalembert, aki most faképnél hagyta. Az ideális lelkű leány ezért menekült a halálba.

Sósavat ivott. A rettenetes sav borzalmasan összeégette belsejét. Haldokolva szállították a mentők a kórházba, de még ekkor is azt hajtogatta, rőtentő fájdalom közepette, hogy hagyjanak neki békét, mert meg akar halni.

A kórházban gyomormosást végeztek a szerencsétlen leányon. Valószínű, hogy sikerül megmenteni az életnek, — de nyomorék lesz egész életére, ha ugyan nem követ el megint öngyilkosságot.

## Szenzációs csalási pör.

### Vád alá helyezett ügyvédek.

Szenzációs csalási pört fog tárgyalni a legközelebb a debreczeni kir. törvényszék. Az eset röviden annyi, hogy nemrégiben a debreczeni kir. ügyészségen jelentkezett egy szegény kárvaltozt, aki súlyosan megvádolt két debreczeni ügyvédet.

Előadta panaszában, hogy milyen ruhát bánt el vele a két ügyvéd. A kir. ügyész átvette az ügyben a vizsgálatot és az eljárás megindult a két ügyvéd ellen: csalás büntette miatt.

A vizsgálat most már be van fejezve és az egész csalási pör bizonyítékai együtt vannak. A debreczeni kir. törvényszék vádtanácsa a két ügyvédet vád alá helyezte és az ügyet főtanulmányos eljárás alá utalta.

Szenzációs törvényszéki tárgyalásra van most tehát kilátás Debreczenben. A csalási pör ugyanis már a legközelebb tárgyalásra kerül. Az érdekes pör részleteit annak idején teljes egészében ösmertetni fogjuk, mivel az esetnek híre ment a városban és mindenki nagy kíváncsisággal néz a tárgyalás elé.

## A beteg fiu.

### Öngyilkos lett, mert félt a kórháztól.

Molnár Balázs 12 éves hajdunánási fiu már régóta súlyos lábajában szenved. Betegsége sehogyan sem akart elmúlni. Édesanyja végre elhatározta, hogy a betegséget orvoslandó, behozza a fiut a debreczeni kórházba.

Tegnap kellett volna a fiúnak édesanyja kíséretével Debreczenbe jönni. Molnár Balázs azonban nagyon félt a kórháztól. Avval ijesztgették oda haza, hogy levágják a kórházban a lábát.

Molnár Balázs, a szerencsétlen 12 éves fiu féjelmében s elkeseredésében borzasztó cselekedetre szánta el magát. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Tettét közvetlen az elutazás előtt végre is hajtotta. Édes atyja forgó pisztolyával szájába lőtt.

A szerencsétlen gyermeket haldokolva szállították be Debreczenbe és így mégis csak a kórházba került: a láblevágástól azonban meg fog szabadulni, mert aligha marad életben.

## Színház.

### Heti műsor:

Kedd: «Drótos tót». Operett. B) bérlet.  
Szerda: Délután: «Heidelbergi diákélet» — Színmű. Ifjúsági előadás.

Szerda: Este: «Rossz pénz nem vész el». Népies vigjáték. C) bérlet.

Csütörtök: «Laczkffi». Opera. Ujdonság. Bérletszünet.

Péntek: Délután: «Kis gróf». Operett. Mérsékelt helyárrakkal.

Péntek: Este: «Laczkffi». Opera. A) bérlet.  
Szombat: «Laczkffi». Opera. B) bérlet.

Vasárnap: Délután: «Lengyel menyecske». Operett. mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: «Csitri». Vigjáték. Ujdonság Kis bérlet.

Előkészületre kitűzettek: «Királyszoftetés», operette. «Uj szobalány», operett. «Éjszaka», életrajz. «Nők kedvence», bohózat. «Leányvásár», operett.

### SZÍNHÁZI HIREK.

**Drótos tót.** Ma este Lehár Ferenc népszerű operettje, a «Drótos tót» kerül színre, melyben Belezna Margit, Borbély Lili, Faussi, Székely, Kassai, Ligeti, Dési játszanak vezető szerepeket. A mulattató és szép zenéjű operettnek ez lesz a második repriz előadása.

**Ifjúsági előadás.** Holnap szerdán délután rendkívüli mérsékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel a «Heidelbergi diákélet» című bájos diák-történet kerül színre. Az ifjúsági előadás helyárai a következők: Páholy és támlásszék bármely sorban 70 fillér, állóhely 50 fillér, diák-állás 30 fillér. Karzat első sor 30 fillér, karzat többi sor 20 fillér. Jegyeket az ifjúság hozzátartozói részére is ad ki a pénztár.

**Dr. Széll Kálmán operája.** A társulat énekes-személyzetének minden idejét most dr. Széll Kálmán operájának próbái kötik le. Régen nem készült a társulat olyan nagy ambícióval és szeretettel egy premierre, mint most dr. Széll operájára. A tartalmas mű impozáns előadást fog éni csütörtökön a bemutató alkalmával. Zilahy igazgató ez előadásra zenekarát kibővítette, azon kívül a karszemélyzetet a tisztviselők dalárdájával egészítik ki. A csütörtöki bemutató, mely bérletszünetben kerül színre, nagy érdeklődést kelt s a jegyeket már most tömegesen jegyzik elő.

**Kis gróf.** Pénteken ünnep estén, a színházban délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal a «Kis gróf» népszerű operett kerül színre. Ez előadásra jegyeket már mostantól kezdve előre lehet válni.

**Hivatalnak,  
Irodának alkalmas**  
világos, tágas  
**négy szoba**  
(3 utcai, 1 udvari)  
**1912. május hó 1-től  
kiadó**  
**Darabos-u. 7**

## HIREK.

## SZÉGYENLEK VERSET IRNI.

A versírást szégyelni kezdem,  
mert a poézist sárba dobták,  
a költő nevet beszenygyezték  
a zománcától megfosztották.

Elmebajos sok zöld legényke  
lelkibeteg lány, buja asszony —  
mind verset firkál: hülyét, szennyest  
s pörén szaval az utcasarkon.

A költészet azelőtt szent volt:  
Szomorú ember fehére áma,  
A csüggők vigasztalása,  
Kopár utak színes virága.

Ma utszéi, szennyes körö lett,  
A bocskorát ürli beléje  
Sáros utak sok csavargóaj —  
elzúllott lelkék buja népe.

Ezekre! egy sorba nem állok,  
Nem szenygyezem be, amit érzek —  
És nem hozom ide a sárba  
ha néha egy virágot tépek.

Vértessy Gyula.

## FARSANGI NAPTÁR.

**Február 1.** A jogász ifjuság bálja a Bika-szálloda dísztermében.

**Február 3.** Csizmadia ifjuság táncestélye a «Korona» nagytérképben.

**Február 3.** Jogász- és tisztviselő-kör táncestélye a Bika-szálloda dísztermében.

**Február 3.** A Polgári Kör bálja Bahasz-ujvároson.

**Február 4.** Iparos-kör bálja a «Bika» nagytérképben.

**Február 10.** A Szt. László-dallegylet táncestélye a Bika-szálloda dísztermében.

**Február 11.** A debreczeni fodrászmesterek és segédek bálja a Bika-szálloda dísztermében.

**Február 17.** Munkás nyugdíjintézet debreczeni fiókjának bohóc-estélye.

**Március 3.** Kereskedő Ifjak Társulatának táncestélye a Bikában.

— A debreczeni létszám-tudományi kör alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

— **Lelkészhallgatás.** G. Szabó Gábor segéd lelkész, a nagy készütségű fiatal papot ma délelőtt hallgatta meg a nagylétei ref. egyház küldöttsége. G. Szabó Gábor beszéde nagyon tetszett a küldöttségnek, úgy, hogy nagylétei lelkészsé történő meghívása bizonyosra vehető.

— **Szabad Iskola.** Holnap, szerdán, január 31-én Almásy Zoltán kir. törvényszéki bíró tart előadást «Modern világnézet» címen. Az előadás vázlatja a következő: Az egyéni és társadalmi psiche fejlődésének legújabb iránya részint érzelmi, részint anyagi rugókon nyugszik. Az érzelmi rugók azzal az alapvető kérdéssel függnek össze: mi hát az ember, honnan jött s hová viszi őt a sorsa? E részben két ellentétes fel fogás viv napjainkban élet-halálharcot. Az egyik biblikus, a másik tudományos. Ez azt tanítja, hogy az ember millió és millió évekre visszanyúló fokozatos fejlődés eredménye s hogy az ember törzsfája az állatvilágból terjed. Hogy honnan és miként, az ma még nincs teljesen tisztázva. Maga az evolúció tana azonban megtagadhatatlan sarktétele a tudománynak. Igaz, hogy ezzel sok illúzióink oszlik szét. De legalább közelebb tudjuk magunkat az igazsághoz s ahhoz képest építjük fel erkölcsi és anyagi boldogulásunknak ujonnan konstruált épületét. — A kiválóan érdekes előadásra különösen felhívjuk a nagy közönség becses érdeklődését. Az előadás este 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében. Ugyancsak ott este 8–9-ig az Esperanto nyelvtanfolyamnak II. előadása tartatik meg.

— **Uj egyházmegyei főjegyző.** Soltész Elemér nagybányai lelkészt a nagybányai egyházmegye főjegyzőjévé választotta. Tegnapelőtt volt a szavazatbontás. A gyűlésezetek majdnem egyhangulag Soltész mellett tömörültek, amennyiben 38-ból 34 szavazatot kapott.

— **Az erdélyi földgáz kihasználása.** Tordánról jelentik: A földgáz forrásainak környékén levő városok egymásután igyekeznek érdek-köröket létesíteni a földgáz kihasználására. Torda város nevében Betegh Miklós főispán, Vertán Endre és Májer Ödön országgyűlési képviselők és Sebestyén Andor polgármester a napokban Fleischer Sándor dán királyi főkonzullal folytatott tárgyalásokat a városnak adandó földgáz mennyiség kihasználására és ennek részvénytársasági alapon való finanszírozása tárgyában. Tordán egy előkelő dán pénzcsoport akar nagyobb vállalatokba bocsátkozni.

— **Kávésok, vendéglősök bálja.** Március 7-én lesz a debreczeni kávésok, vendéglősök, valamint a főpincéri és pincéri kar bálja, melyet hangverseny fog megelőzni. A bábi-zottság küldöttsége tegnap kereste fel a bál védnőknőt, akik is a tisztséget szíves készséggel fogadták el. Védnőknők lesznek Márkus Jenőné, Németh Nándorné, Ottó Sándorné és ifj. Weichinger Károlyné urasszonyok. A mulatság tiszta jövedelme a pincérszakiskola és szak-társulat céljaira fordítatik.

— **Póttárgysorozat.** Debreczen város törvényhatósági bizottságának január hó 31-én tartandó rendes közgyűlésére Kovács József polgármester a következő póttárgysorozatot bocsátotta ki: 1. Tanácsi előterjesztés a ref. collégium azon kérelmére, hogy a 276/16,670 16,042 1906 sz. közgyűlési határozattal az új gymnasium építéséhez megszavazott 2 millió 300 ezer tégla ára ezrenként 26 koronával számíttassék 2. Ugyanaz a debreczeni kerületi kereskedelmi- és iparkamara telek váltásdíj felemelése iránti kérelme. 3. Ménes rendező bizottság megalkotása. 4. Gyámpénztár vizsgáló bizottság megalkotása. 5. Tanácsi előterjesztés a városi léglégyár bővítése ügyében. 6. Ugyanaz a Dmke internátusa részére telek kijelölése iránt.

— **Vasutas árvaház.** Az országos vasutas szövetség árvaházat akar építeni Debreczenben és e célra ingyen telket és támogatást kért. A város kiküldöttjei tárgyalást folytattak a vasutas szövetség megbízottjaival, és megállapodtak abban, hogy a város vagy a Varga-kertben, vagy a tisztviselő telep mellett, vagy a Cegléd-utca végén, a Dmke internátus mellett levő területet engedje át az árvaház céljaira.

— **A sakter nem eskethet.** Szinéváraijáról írják, hogy még az izraelitáknál mindig akad oly házasságkötő, ki az állami anyakönyvvezető kikérülésével adja össze a fiatal párokat. Ez az eset Kissebespatak községben történt, hogy Herskovich Benjamin illobai lakos sakter Kissebespatakon a múlt év augusztus havában Farkas Eliás vámfaiusi özvegyember és Lóvi Berta hajadon kissebesi lakosok között rituális házasságot kötött, az esetet a csendőrség bizalmas uton megtudta s az eljárást folyamatba tette a sakter és a házasságkötő ellen.

— **Színház után hol szórakozunk a legjobban?** A «Nemzeti»-kávéházban, hol Kuczka József elsőrendű tambura zenekara tart hangversenyt óriási fetszés mellett. A tambura zenekar, mely nőkből és férfiakból áll, ének- és zenezenéivel oly élvezetes szórakozást nyújt, hogy bármely orfeum műsorát minden tekintetben felülmulja. Belépti-díj nincs. Szíves pártfogást kér Rosner A. kávé.

— **Bucus.** Holnap bucsuzik a Hajnal-Mulató kitanó januári műsora a közönségtől és az a kedves fogadtatás és szeretet, a melyben eddig volt része a nagyszerűen szervezett társulatnak, a bucsu-estélyen bizonyára vehemens erővel fog megnyitvánulni. Holnap teljesen új műsor, melynek keretéből egyelőre csak a színre kerülő bohóságot, **DISZNÓTOR A LIPÓTVÁROSBAN** említjük meg, — a darab Budapestben több mint 100 előadást ért meg és hisszük, hogy nálunk is vonzereje lesz a műsornak. — A többiről bemutatkozás után. Ma még színre kerül «Ripacsok», Farkas, Sziklai és Zóbel Elzával.

## REGENYCSARNOK.

## Cézárok korából.

(22)

Minden lélek maga is isten akar lenni, de ez a törekvés hiábavaló, mindig vissza kívánczik az Ur ölébe és nem talál a földön nyugalmat Nézd csak micsoda gyász van a néma természetben Figyelj csak! Nem érzed, hogy ez is mint vágyakozik utána?

A nap lemenőben volt, a naptól bearanyozott felhők elhalványultak A tenger áfíatszó lett, mint az égbolt és az ég mély és tiszta, mint a tenger Egy kocsi robogott el mellettük, egy ifju és egy asszony létek benne, talán szerelmes pár volt Az asszony valami ismert szerelmes dalt énekelt Azután minden újra csendes lett és a természet hallgatása még megkapóbb lett Az est gyorsan közeledett. Julián így szólt:

— Hányszor gondolkoztam már ezen, miért oly szomorú a természet Minél szebb, annál szomorubb

Jamblichus mosolyogva felelt:

— Igen! Igen! Szeretné elmondani, hogy miért gyászol: de nem tudja, néma A természet keresi a szavakat, de nem találja meg Csak az ember találta meg a szavakat, amit a természet hiába keresett

## NYOLCADIK FEJEZET

Mikor a tanár és tanítvány hazafelé tartottak, az uton szokatlanul mozgalmas életre találtak Emberek égő fákllyakkal száradtak az utcán mások ismét kiabáltak: A keresztények lerombolják a templomokat Jaj nekünk!

— Ismét mások kiáltották:

— Halál az olimpiai istenekre! Krisztus győz!

Jamblichus Juliánnal egy magányos utcán ki akart térni a tömegnek, de a tömeg Artemis temploma elé sodorta. Nem csak a római birodalom lakosai, hanem a világ összes népei szenteknek tartották ezt a templomot. A tömegből egy hang hallatszott:

— Üdv Artemisnek!

Száz és száz torok ordította vissza:

— Halál az olimpiai istenekre és Artemisra! Julián tanárára nézett és nem ismert reá. Jamblichus megint a beteges, öreg aggasztjáná változott.

Fogfájásról panaszkodott, félt, hogy éjjel megint szaggatást kap és hogy házvezetőnője rosszul készíti el majd neki a borogatásokat Julián tanárára akasztotta köpenyét, de ez mégis fázott.

Igy elértek a vásártérre Itt állott Demeter-Izis-Astarte temploma, a föld termékenységének istennője

Papok álltak körül a templomot minden oldalról, mint egy sereg méh egy darab mézet Minden kiszögelésre felkapaszkodtak, minden lepcsőt elfoglaltak és zsoizsmákat énekelve darabokra törték az összes szobrokat A falak reszkettek, márvány szilánkok röpöködtek mindenfelé, megkísérelték felgyújtani a templomot, de hiába, márványból volt

Hirtelen fülsiketítő zaj hallatszott ki a templomból A nép örömrivalgása az égig hatott.

— Köteleket ide! Köteleket! Kössétek meg a kezét és lábát

Hangos nevetés és mulatozás közben cipelték az istennő ezüst szobrát a lépcsőn lefelé

— Tűzbe vele! Tűzbe! — üvöltötték az emberek

Egy tudós tanár hangosan szavalt:

— Cosset superstitio, sacrificiorum aboleatur insania!

— Legyen vége a babonának és az esztelen áldozatokkal hagyjatok fel!

A tömeg pedig üvöltötte: Halál, halál az olimpiai istenekre!

Egy hatalmas termetű ember fejszét forgatott a feje felett és úgy látszott, keresi a helyet, hogy hová sújtsa az istennőre

Egy hang ordította: Csak a hasára, a hasára!

A fejszecsapások alatt az istennő remegő szobra alaktalan tömeggé vált

Egy öreg pogány köpönyegével eltakarta az arcát, hogy az istennő ily meggyalázását ne lássa

Folytatjuk

## Apró hirdetések.

Tíz szögig 50 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

**Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipkefüggöny, futó- és nagy szőnyegre, paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükrök, kép, és butor csekély heti, vagy havi részletre. Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2. Telefon 635.**

**Zongorázik Ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző Intézet, Andrásy-ut 47. Tessenék prospektust kérni.**

**Három, esetleg 4 szobás utcai modern uri lakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.**

**KIADÓ LAKÁSOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10, az emeleten.**

Valódi

## Dr. Just Wolframégők

16-től 50 gyertyafényig

10 darab vételnél . . . . . **Kor. 1-50**  
20 darab vételnél . . . . . „ **1-40**

Remek szép villanylusterekből nagyraktár

### FÖLDVÁRI L.

elektrotechnikai üzlete Piac-utcai barak  
**Telefon 168.**

## Schaumburg-Lippe Herceg Beremendi portlantcement és mézsművei

Kereskedelmi igazgatóság:  
**P É C S, Indóház-utca 42. szám.**  
Művek: **BEREMEND.**  
Kitűnő minőségű és páratlanul szép színtű portlantcement és fehérmészgyártása, valamint géppel zuzott kavics és nyers mézskő előállítás.

Évi termelés: 500,000 q portlantcement, 120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.  
Portlantcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.  
**Pontos és gyors kiszolgálás!**

**Öfelsége mindennapi itala a világhírű, legelsőrendűnek elismert és kitüntette tett**  
: : **Bajor** : :

## Spaten sör

**a Bika és Angol királynő** szállodák összes helyiségeiben csak rövid ideig, naponta kimérve és !! üvegekben kapható !!  
Gyengeség, idegbaj és emésztési zavarok ellen orvosilag ajánlva.

## Tokaji gyógyasszu

Kitűnő gyógyszer  
vérszegényeknek és lábbadozóknak.  
Négy félliteres postacsomagot 10 K ért. frankó szállítással küld:  
**Nagy Testvérek**  
szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.



**PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC**  
a legkiválóbb

## magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek.

Gyártja:

!! **a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK**  
DEBRECZENBEN főlerakat:

**TÖRÖK és NEMES**  
cégnél Csapó-utca 26.

# KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

**HOROVITZ ZSIGMOND** papírárukereskedésében  
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

**Levelező-lapok,**  
**Díszes dobozos levélpapírok,**  
**Díszes levelező-lap albumok,**

**Emlék-könyvek!** a legszebb bársony- és bőrkötésben.

**Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.**